

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.—Ročník XXXIV.

NEBR., VE STŘEDU, DNE 26. ČERVENCE 1905.

ČÍSLO 52.

Z AMERIKY

Z Washingtonu.

Týdenní zpráva o nastávajícím úrodě.

Vládní povětrnostní úřadovna podává následovní zprávu o stavu úrody za minulý týden: Přiznivá teplota panovala během týdne končícího 17. července po celé zemi. Nesmírné vedro na tichomořském pobřeží během poslední části předešlého týdne bylo následováno nižší teplotou. Silné deště překážely práci v údolí ohioském, ve větších částech jižních atlantických států a státech při zálivu, avšak skoro všeobecné nedostavení se deště v západních státech při zálivu, pouze s lehkými prškami nad velkou částí missourského a a horního mississippikého údolí, skýtalo příznivou příležitost k velice potřebnému obdělávání. Deště by byly k velkému prospěchu v krajinách jižní roviny.

Kukuřice učinila skvělý pokrok skoro v celém kukuřičném pásmu a rozhodně se zlepšila ve státech missourského údolí, kde dřívější její pokrok zdržen byl chladným počasím. Ačkoliv všeobecná vyhlídka na úrodu kukuřice jest velmi slibná, utrpěla něco škody na níže položených pozemcích v Missourii a v částech jihoatlantiku a východních státech při zálivu a není dobře obdělána v částech ohioského údolí. Další zprávy o škodě na sklizené pšenici došly z východního mississippikého a ohioského údolí, středních atlantických států, Texasu, Oklahomy a Indianského území, avšak žádné stížnosti toho druhu nedošly z Kansasu a Nebrasky, obě, jakost i výnos, v posledně jmenovaném státě jest lepší než se očekávalo. Sklizeň, kde nebyla dokončena ve více severních distriktech, dobře pokračovala.

Jarka měla týden příznivého počasí a pokračuje ve stavu slibném. Ač rez dosud převládá v Dakotách a do jisté míry v Minnesotě, nevzmáhá se v prvně jmenovaných státech a jest ho jen velmi málo v Minnesotě. Jarka krásně nalévá na severním tichomořském pobřeží, kdež horké větry předešlého týdne způsobily jen nepatrnou škodu. Rez se vzrná ve Washingtonu. Ve středním mississippiském a ohioském údolí a v částech středních atlantických států sklizeň ovsa byla přežena a značná škoda i sklizenému i ovsu na stojaté byla způsobena mokřím počasím. Sklizeň jest většinou skončena, vyjma v severnějších distriktech, kde dobrá úroda se slibuje.

Ač o příliš rychlém verstu baviny a o lehkém semenu velmi všeobecně se sděluje z celého bavinového pásma, zlepšení se jeví v mnohých distriktech. Rostlina stále trpí nedostatkem obdělávky, zvláště ve středních a západních částech pásma, kdež nicméně po čas minulého týdne bylo příznivé k čistění polí, práci to, jež mocně byla poháněna ku předu. Z Mississipi, Louisiana a Arkansasu docházejí stále zprávy o opuštěných polích. Škoda bavinovým pílousm v Texasu způsobená není většinou velká, ač v některých místech značná.

Příliš mnoho dešťů způsobilo

škodu na tabáku v Kentucky, Virginii a Marylandu, kde rostlina trpěla nedostatkem obdělávky, než navzdor tomuto stavu vyhlídka v Kentucky jest slibná. Znatelné zlepšení pozoruje se v Ohio, Pennsylvanii a New Yorku a rostlině daří se dobře v Novoanglicku, Indianě a Wisconsinu. Připravování k prodeji jest v proudu v Karolinách, kde jest sklizeň nad průměr.

Mnoho sena bylo poškozeno ve středním mississippiském a ohioském údolí a středních atlantických státech, avšak v Novoanglicku a missourském a horním mississippiském údolí dělání sena pokračovalo za příznivých okolností.

Téměř všechny zprávy naznačují špatnější úrodu jablek.

Hrozný výbuch na dělové lodi "Bennington".

V pátek kolem 10:30hod. dopol. postiženo bylo loďstvo Spoj. Států opět velkým neštěstím, když na dělové lodi "Bennington" vybuchl kotel a veliké množství lidí bylo zabito a poraněno. Výbuch provázen byl hmotem, jako by řádila bouře a byl tak silný, že všechny lodě poblíže se pohnuly. V okamžiku vzhled byl naplněn křikem a bolestným sténáním zraněných, ježž bylo na běhu slyšeti a létajícími kusy lidských těl a kusy roztrštěné lodi. V následujícím okamžiku krvácející námořníci, ač zmrazení, bojovali s vodou proti smrti a ihnedže všech stran pokud pára a voda mohla je hnáti, připluly loďky a lodě ubohým ku pomoci. Většina námořníků byla pod palbou nad kotly, když výbuch se udal. Tam také udály se nejhroznější výjevy. Nikdo živý nemůže vypsati, co tam vše se stěhlo, pouze krví potřísněné stěny lodi jsou toho mlučivým svědkem. Tam odtud nejvíce mrtvých vytaženo. Na patnáct jich bylo výbuchem odtud ven vyhozeno. Když se výbuch udal, byli velitel Young a lodní lékař Peck na pevnině a velení na lodi měl poručík Yates. Jediný důstojník na lodi, jemuž se nic nestalo, jest poručík Wade. Velitel Young, zvěděv o výbuchu, okamžitě na loď spěchal a ujal se vrchního řízení záchranných prací. Dal neproděšně uzavřít oddělení, aby zabránil potopení lodi a dal zaplaviti skladiště s náboji, aby dalším výbuchu ubránil. Dal rozkaz vlečné lodi Santa Fe, aby Bennington zatahla na měličnu. Kdyžby se byl výbuch udal o dvě hodiny později, kdy loď měla býti již na širém moři, bezpochyby neštěstí by bývalo daleko větší. Do 9. hodiny v sobotu ráno bylo nalezeno 49 mrtvů. Z těch jest 42 v různých márnících a 7 jich plove ve vodou naplněné kotelně. Dosud se k nim nemůže, ale budou také co nejdříve vyneseny. Některé mrtvolky nemohly býti ztotožněny. V různých veřejných i soukromých nemocnicích leží asi 50 poraněných a asi 25 mužů se dosud pohřešuje. Někteří z poraněných zemrou a myslí se že bude přesahovati počet mrtvých 60. Také v zálivu bude ještě asi nalezeno několik mrtvých. Jak velice

jest loď poškozena, nedá se nyní ještě zjistiti. Bude to možno teprve, až bude voda vyčerpána a loď, jež jest silně nakloněna, opět vzpřímena. Velitel Young nechtěl učiniti sdělení pro veřejnost. Právil pouze, že myslí, že vybuchl kotel "D" a že zkotle "B" při tom unikala pára a tak hrůzu katastrofy zvýšila. Šťastí prý bylo, že se nestalo neštěstí o 2 hodiny později, když byl "Bennington" již na širém moři, neboť pak by seznam obětí mnohem větší. Young pravil také, že jest možno, že bylo na některém z kotlů něco v nepořádku, ale pokud prý ví, nebyla na žádném z nich nějaká viditelná chyba. Však poranění plavci vypravují něco jiného. Práví, že se mluvilo nejméně šest měsíců na lodi o tom, že jsou kotle špatné, a mnozí se obávali již po dlouhou dobu, že se něco stane. Jeden z plavců praví, že již v únoru minulého roku, když byla loď v Magdalenském zálivu, byl poslán na ni strojník z křižáku New York, aby prohlédl kotle a ohlásil pak, že jsou v dobrém stavu. Když pak byla později loď v San Francisku, opět se smlouvalo o jejich špatných kotlích, ale nebylo nic v tom ohledu učiněno. Horní paluba nešťastné lodi jest plná trosk a v trupu jest několik děr, jimiž tam vnikla voda. Lodní praporečník Newman K. Perry jest jediný důstojník, který byl při výbuchu usmrčen. Stál v tu dobu právě na hořejší palubě nad kotly. Byl spálen skoro k nepoznání. Zemřel po pětihodinném trápení. President byl nadmíru dojat zprávou o hrozném neštěstí na dělové lodi Bennington. První sdělení došlo ho telefonem z Oyster Bay, kam výp. tajemníkem námořnictva Darlingem bylo telegrafováno. Zničena loď byla postavena r. 1888 nákladem \$490.000 a měla 16 důstojníků a 181 mužů. Byla 230 stop dlouhá, 36 stop široká a měla 1710 tun nosnosti. Její rychlost obnášela 16.5 uzlu za hodinu. Jak se ukázalo, praskl hlavní kotel a síla výbuchu byla tak veliká, že bylo vrženo mnoho námořníků do výše až 200 stop. Vrak nešťastné lodi byl odvečen na mělčinu. V jeho vnitřku se ještě pátrá po raněných a mrtvých.

Zdátlivě nevěřičitelna.

Paň Anna Kvintová z Hallestville, Tex., píše nám: "Tímto vzdávám vřocí díky náhodě, která přiměla mne k užívání známého Trinerova Léčivého Hořké Vín. Trpěla jsem po celé dva roky tělesnou slabostí, jež zdála se býti nevěřičitelnou, poněvadž marně hledala jsem úlevy a vyléčení v různých lécích. Konečně obrácela na naše pozornost na Trinerovo Léčivé Hořké Vín, které jsem již měla na mne zrovna záračný účinek. Sil mých vduchilně přibývalo a za krátký čas nabyla jsem předešlého zdraví, svěžesti a síly a cítím se tak spokojenou a zdravou jako nikdy před tím. Jsem matkou dvou dětí. Doporučuji každému tento lék." Trinerovo Léčivé Hořké Vín má rozhodný účinek na tvoření se nové krve, která jest hlavní podmínkou života, zdraví a síly. Začnete-li ho užívat hned, jakmile dostaví se nechuť k jídlu nebo tělesná slabost, vyhnete se mnohým nemocem. Mějte lék tento stále doma. V lékárně. Přmo zašle Josef Triner, 796 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Na léto mějte doma Trinerovu Angeliku Hořkou.

Z Hlavní Úřadovny Č. S. D. P. J.

Citným spolkům a členům ČSDPJ.

Bratři! Po prozkoumání příložené zprávy shledáte, že jsme na členstvu hodně získali—ač nejsou ve zprávě té udáni všichni, kteříž byli získáni, poněvadž je některé spolky při zásluce peněz neoznámily. Proto udávám jich jen tolik, kolik jich úřadně bylo oznámeno—a proto také třeba jest, aby úřadníci pozorněji spracované zprávy zasýlali.

Od několika spolků obdrženy byly stížnosti, že členové nedostávají pravidelně orgán, kdežto od vydavatelstva orgánu mám zase zprávy, že poštímistrové oznamují, aby tam orgán poslán nebyl, že jej adresáti nechtějí z pošty vyzvednouti, aniž přijmou. Následkem toho vydavatelstvo orgánu neví, jak se má v případě tom zachovat. Náhledem naším jest, že jest zapotřebí, aby se členové o svůj orgán hlásili na poštách a tam, kde jest poštovní dodávka, aby se hlásili oň u listonošů a i u tajemníků. Jest nanejvýš nutno a jest též přáním naším, aby se všech stran poskytnuta byla pomoc k zastavení těchto stížností, tak aby se v budoucnosti více neopakovaly a doufáme, že jak se strany vydavatelstva orgánu tak i se strany členů stane se všemožné, aby záležitost tato byla v pořádek uvedena.

Přišlo několik dotazů a jelikož byly všechny skoro téhož směru, nebylo odpovídáno každému spolku zvlášť—ale odpovídá se na ně tuto.

Dotaz 1.—Zdali manželky, jež byly pojištěny na \$100, kteréž si ale nadále přejí mít pojištění na \$250, musí platit za certifikát?—Odpověď: Ano, 50c., dle stanov.

Dotaz 2.—Zdali musí členky platit rezervní fond a poplatky na Hlavní Úřadovnu?—Odpověď: Ano, musí platit rezervní fond dle výše pojištění.

Dotaz 3.—Zdali mohou být přijímány do Jednoty dámy, jichž mužové k Jednotě nepatří?—Odpověď: Ano, musí však býti navrženy jako čekanky, jak článku 5. Hl. I. nařizuje.

Dotaz 4.—Zdali poplatky na Hlavní Úřadovnu musí být posílány ku předu aneb pozadu vždy půlletně?—Odpověď: Na sjezdu bylo usnešeno, aby se poplatky na Hlavní Úřadovnu posýlaly se čtvrtletními zprávami—a tak to také tajemníky sjezdu ve protokolech jest zanešeno—a sice v dubnu, červenci, říjnu a lednu, ale při opisování stanov stala se myška tím, že tam stojí, že se tak má díti 1/2 letně a mimo to vludivilo se do stanov více jiných chyb—a z té příčiny bylo úřadovně raděno, aby celé naše stanovy byly znovu sestaveny a opraveny, sice že může nastati případ, který by Jednotě více ublížil nežli ztráta za nové opravené stanovy, kteréž by před soudem mohly obstáti. Toto jest věc velmi důležitá a zasluhuje bedlivého uvážení ode všech členů, zvláště ale těch, již se stanovami jiných spolků jsou obeznámeni. Vzdor všemu upozorňování, aby si členové stanovy pečlivě pročtli, docházejí mnohé dotazy skute stanovy. Kdyby se stanovy pilněji četly, tu by si členové mohli dotazy podobné sami rozluštit a zodpovědět a nechtěli by se zkráce-

ni, když dá rozsudek úřadovna ve smyslu a v souhlasu stanov—a jinak ani nemůže.

Opětně upozorňují se bratři úřadníci, aby při vyplňování ženských žádostí o certifikát užívali formuláče: *Žádost o certifikát* a aby vždy v žádost tu vepsali certifikát—kteráž jest uschována a zůstává jako důkaz jejího stáří v ten čas, kdežto, je-li stáří udáno na jiném listu, uschová se list ten jinam a v budoucnosti, kdyby ho třeba bylo, nebyl by třeba k nalezení. A pak jsou žádání členové a bratři úřadníci zvlášť, aby užívali *ženských žádostí o členství* jen v těch případech, když členem se státi chce anebo když si přeje pojištění ze \$250 zvýšit.

Doufáme tudíž, že upozornění tohoto bude uposlechnuto, sice budem jinak nuceni žádosti vrátit, aby na patřičném formuláři byly vystaveny.

Soud s pl. Tobiskovou stojí. Dne 14. t. m. podány byly soudci nové důkazy, aby nové líčení bylo povoleno. Soudce důkazy ty vzal v úvahu, druhý den však odjel na své prázdniny, tak že nám není možno udát, na čem teď jsme, až po jeho návratu.

Jest nám velice líto, že musíme oznámiti úmrtí sestry Kateřiny Ročkové, členky spolku Českoslovan, č. 10 dne 3. července; po obdržení úmrtí zprávy bude nadace vyplacena. Kdo ji znal, miloval ji pro její velkou upřímnost, milou, srdečnou a líbou povahu a vzorné jednání. Budiž jí země lehká!—Dále jest nám oznámiti úmrtí sestry Magdaleny Limbergrovny, členky spolku Svato-pluk, č. 1. v Montgomery, dne 8. července a sice po porodu. Úmrtí důkazy byly již obdrženy—jelikož však odkaz učiněn jest dětem, jichž je jedenáct ve stáří od 7 dnů do 26 roků, musí být někdo pozůstalostním soudem (Probate Court) ustanoven za poručníka, kterýž by mohl peníze ty pro děti obdržeti a jemuž by je mohla Jednota vyplatit. Po obdržení úřadních listin bude nadace—\$250—vyplacena tomu, kdo ustanoven bude poručníkem.

Zde udal se případ, na který bylo upozorněno ve květnovém orgánu, aby totiž odkazy učiněny byly tak, aby, kde to možno, vyhnuo se soudu pozůstalostnímu. Jest zde 7 nedospělých dětí a než nejmladší z nich stane se plnoletým, bude to trvat 18 let. Nuže, mnoho-li zbudne na dítě to, když se rozdělí \$250 mezi 11 dětí? Všechny potřeby a výlohy pohltí celou tu daďaci a dítě si bude jednou stěžovat, že po své matce ničeho nedostal. A tomu se dá předejít, když muž svou ženu a žena svého muže za dědice svého ustanoví a po nich teprve pak se děti rozdělí, jestli se tak nestalo již dříve. Opatrnosti nikdy nikde nezbývá!

Rádi bychom viděli v orgánu více dopisů od různých spolků. Tajemník Jednoty jest dosud pilně zaměstnán s vyhotovováním certifikátů, jež tak brzy, jak br. předsedou jsou podepsány, spolkům se odesílají—jinak dříve poslány býti nemohou—protž bratři, mějte trpělivost, vždyť já ji musím mít také.

Pokračování na stránce 4.